

MAJSTER TURISTIKY, MILOVNÍK PRÍRODY

Dca Štefan Hudák, majster turistiky (*Dca je titul „Dôchodca“, to aby nedošlo k nejakému nedorozumeniu-hi-hi*) je, presnejšie bol Spišiak pomedzi Spiša a Šariša v krajne nevhodnom končinami „vzdáľovala“ absolvovaní základnej 1966 usadil v Turci, dostavbe rodinného svojej rodinky v roku k prírode v miestnom dlho a v roku 1983 sa turistiky, ktorým je až do rokov. Považuje sa za nazýva, resp. považuje tomu, alebo práve zmysel pre humor hociktorý junior.

ako repa – narodil sa na v dedinke Kluknava čase, keď sa týmito druhá svetová vojna. Po vojenskej službe sa v roku v Diviakoch a tu, po domčeka a zabezpečení 1978 „oprášil“ svoju lásku Odbore turistiky. Netrvalo stal predsedom Odboru dneška, teda plných 32 šťastného človeka. Sám sa sa za seniora, ale napriek preto? jeho činorodosť, a recesiú mu môže závidieť

1. Organizovaná turistika v Diviakoch sa začala v roku 1976, kedy bol založený Odbor turistiky TJ Dynamo Diviaky. Kedy ste sa Vy stal členom tohto turistického oddielu?

SH: V roku 1976 bol pri miestnej telovýchovnej jednote založený Odbor turistiky. Keďže som osobne pri tom nebol, zaujímal som sa prečo sa tak stalo a odkiaľ prišiel ten prvý impulz, kto ho vyslovil. Žiaľ, od ľudí, čo v tej dobe boli „pri tom“ som sa to ani po opakovaných pokusoch nedozvedel. Ak to zainteresovaní držia takpovediac v „hlbokej tajnosti“, alebo zabudli na to, nuž špekulovať o týchto udalostiach z mojej strany mi pripadá nenáležitú. Aj keď by som to rád vedel a uviedol napríklad aj v análoch Prvého klubu turistov (ďalej PKT). Ja som sa stal členom spomínaného Odboru turistiky 5. októbra v roku 1978.

2. Od roku 1983 ste predsedom turistického oddielu. Aké problémy musíte v tejto funkcii riešiť?

SH: **V roku 1980** som sa v odbore turistiky začal zaoberať prácou s mládežou. Založili sme **Turistický oddiel mládeže**. Na prvú schôdzku tohto „mládežníckeho združenia“, ktorá sa konala na miestnom futbalovom štadióne v Diviakoch prišlo dokopy cca 50 detí a ja som mal hlavu v smútku. Čo budem s toľkými deťmi robiť? Iste, po nejakom čase sa situácia vykryštalizovala a zostalo cca 25 detí s ktorými sme chodili na túry, čistiť turistické chodníky, čistiť studničky. Najprv do blízkeho okolia, neskôr aj ďalej. Turistika šiestich z týchto mladých turistov zaviedla dokonca až k účasti na **poslednom Spartakiádnom zraze v Prahe** na Džbáne. Už po niekoľkých rokoch však „zakladatelia“ Odboru turistiky prestali mať záujem o túto záľubu a tak, aby odbor turistiky nezanikol, stal som sa jeho predsedom. Bolo to v roku 1983. Nuž a od tej doby som nepretržite predsedom. Najprv Odboru turistiky a od roku 1990 PKT Diviaky. A aké problémy tu riešime? Nuž – sú to poväčšine radosti, aj keď, samozrejme, pretkané aj problémikmi. Tak to pri práci s ľuďmi býva, či nie? Ako roky pribúdali, **stal sa PKT Diviaky jedným zo špičkových Klubov turistov na Slovensku.**

3. Nosíte zatiaľ ako jediný v okrese titul majster turistiky. Ako sa dá takýto titul získať?

SH: Poopravím túto otázku. V regióne Turiec tento najvyšší titul v oblasti výkonnostnej turistiky získali už šiesti turisti, vrátane mojej osoby. V tejto dobe však už sme, až na dvoch 50 ročných „benjamínkov“, všetci ostatní v „kmeťovskom“ veku. Z toho mi je, celkom úprimne, smutno. Ale – život ide ďalej a ako sme kedysi zvykli hovoriť...„vstanú noví bojovníci“ a bude (možno) aj lepšie. Nuž a ako sa dá dopracovať k takémuto „titulu“? Veľmi stručne povedané: človek musí najprv chcieť, potom aj vedieť a v neposlednom rade aj investovať. Investovať nemálo prostriedkov do cestovania. **Titulom Majster turistiky sa obyčajne hrdia turisti**, ktorí sa, ako my hovoríme, stali v niektorom z presunových prostriedkov inštruktormi. Musia absolvovaním niekedy aj 12 dňových putovaní, ktorým hovoríme Zápočtové cesty získať najprv tretiu, druhú, prvú a nakoniec aj majstrovskú výkonnostnú triedu, aby po jej obhájení im bol udelený spomínaný titul. Medzitým musia ešte publikovať v oblasti turistiky, metodicky aj prakticky usmerňovať turistické dianie minimálne na úrovni regiónu atď. Takže potom sa tento titul celkom pokojne

dá porovnávať aj s titulom Majster športu. Ak sa vrátim ešte k vašej otázke, nuž: nie som v našom regióne jediný Majster turistiky – je nás „mnoho“.

4. Aké podujatia organizuje Prvý klub turistov Diviaky?

SH: Tak o tom by som s vami vedel rozprávať hodiny. Totiž: **poslaním Klubu Slovenských turistov ako takého je v prvom rade zapájať do turistiky širokú verejnosť, ľudí všetkých vekových kategórií, vyznaní, národností, prioritne potom mládež** – prirodzenú to pokračovateľku našich tradícií, ak hovorím o turistike, láske k prírode a jej prirodzenej ochrane. Organizátori turistiky PKT Diviaky realizujú každoročne minimálne **desať verejných turistických podujatí**, na ktoré pozývame našich priateľov z celého Slovenska. Doslova. Snažíme sa „ulahodiť“ najrôznejším záujmom týchto našich, ako im hovorím „hostí“. V dnešných časoch, keď u nás „zúri“ bezbrehá tzv. demokracia je to však čoraz komplikovanejšie. Dnes môžete vašim spoluobčanom vychádzať v ústrety napríklad v turistike spôsobom, že najprv požiadate majiteľov pozemkov kade budete prechádzať o ich súhlas. Potom požiadate štátnu ochranu prírody znovu o súhlas s konaním takehoto podujatia a až po týchto procedúrach smiete pozvať spoluobčanov, aby strávili s vami deň v prírode, nadviazali nové priateľstvá, pookriali na tele aj na duši a v neposlednom rade uľahčili nášmu ťažko skúšanému zdravotníctvu tým, že urobia niečo pre svoje zdravie. Je to naozaj tak. Napriek tomu, alebo práve preto? – PKT Diviaky organizuje napríklad pre mládež tohto roku už po **35. krát Výstup mládeže na Vyšehrad**, kde otvárame snáď najmasovejšie turistické podujatie na Slovensku vôbec – **100 Turčianskych jarných kilometrov**. Naším matkám, priateľkám, prosto ženám pripravujeme súbežne s Dňom matiek **Dievčenské výstupy na Zniev**. Všimli sme si aj napríklad **plešatých a bradatých turistov** a stretávame sa s nimi, na národnej úrovni na našom „dvornom“ kopci, **na Drienku**. V tomto roku sa na Bralovej skale uskutoční už **40. Národné stretnutie turistov veteránov** a na Husnom vrchu, nad dedinkou Čremošné sa po **5. krát stretnú aj turisti abstinenti**. A budem pokračovať ešte našim **TOP podujatím**, ktorým v roku 2015 bude **35. ročník festivalu ĽUDIA A HORY**, ktorý bol už pred rokmi zaradený medzi niekoľko málo podujatí z kategórie **Hlavných turistických podujatí Klubu Slovenských turistov** v našom štáte. A rozhodne to nie sú iba prechádzky, veď posúďte: v roku 2014, absolvovaním **desiatich verejných turistických podujatí PKT Diviaky prešli ich účastníci** (bolo ich takmer tisíc z celého Slovenska) spolu viac ako **230 kilometrov s prevýšením viac ako 8000 metrov stúpania**. Dostali sa teda skoro na vrchol Mount Everestu.

5. Zdolali ste tzv. "Alpskú trojkorunu", čiže Mont Blanc, Matterhorn a Grandess Jorasses. Považujete to za svoj najväčší turistický úspech?

SH: **Mont Blanc 4810m, Matterhorn 4478m i Grandess Jorasses 4208m sú krásne kopčeky**, ale aj podstatne náročnejšie ako napríklad náš Drienok 1268m. Teraz tie štíty hodnotím pohľadom vysokohorských turistov. Nie očami horolezca. Tam je to o niečom inom. Horolezci zdoláním severných, teda extrémne náročných stien týchto Alpských veľikánov skladajú tzv. „maturitnú skúšku“ a otvárajú si tým cesty aj do najvyšších hôr sveta. Pre nás „vysokohorákov“, sú výstupy na vrcholy „Alpskej trojkoruny“ klasickými a teda menej nebezpečnými výstupovými cestami síce niečo podobné, ale porovnávať to s výstupmi severnými stenami by bolo zveličovaním. Ale žeby „najväčší turistický úspech“? Snáď iba „úspech“. Vysvetlím: **v dobe, keď sa mi podarilo vystúpiť na tieto kopce žila ešte moja manželka Anka**. Bola to výnimočná žena, doslova osobnosť. Mala zmysel pre humor, bola rozhladená, múdra a mala veľké pochopenie pre môjho koníčka. **Priala mi a iba tak sa mohlo stať, že sa mi podarilo naplniť aj tento môj sen**. A práve tento príbeh by som označil za svoj veľký turistický aj ľudský úspech.

6. V roku 2011 sa realizoval pri príležitosti 35. výročia organizovanej turistiky v Diviakoch PROJEKT NAJVVYŠŠIE VRCHOLY SLOVENSKÝCH POHORÍ. Vystúpili ste na všetky vrcholy 51 slovenských pohorí?

SH: V roku 2011 si náš PKT Diviaky pripomenul svoje **35 ročné jubileum**. Rozmýšľali sme, akým adekvátnym spôsobom toto, pre nás Diviačanov významné výročie osláviť. Už na začiatku roka sme teda vyhlásili „**PROJEKT NAJVVYŠŠIE VRCHOLY SLOVENSKÝCH POHORÍ 2011**“, ktorého cieľom bolo vystúpiť v roku 2011 na 35 z najvyšších vrcholov slovenských pohorí. **Za každý rok činnosti vystúpiť na jeden z týchto vrcholov**. Bol to veľmi náročný zámer a pochopili sme to až v priebehu roka, keď mnohé z týchto výstupov sme museli absolvovať aj za nie príliš prajného počasia, len aby sme to do konca roka stihli. Napriek tomu, alebo práve preto? **piati členovia Klubu, Marietka Bernátová, Hanka Knietľová, Ján Fekeč, Rasťo Matula a Štefan Hudák v tom roku ciele Projektu splnili**. Samozrejme, v nasledujúcom roku 2012 sme Projekt dokončili výstupmi na zostávajúce z najvyšších vrcholov slovenských pohorí, ktorých je na Slovensku spolu 54.

7. Ktoré pohorie je Vaše najobľúbenejšie?

SH: Vnímať prírodu som začal už v ranom detstve v mojom rodisku Kluknave v lokalite „Dolina“ pri pasení husí. Nad hlavami sa nám týčilo bralo, pre nás deti vtedy „óobrovského“ kopčiska Bradla. Po niekoľkých rokoch už sme na to kopčisko nazývané Bradlom chodili s kamarátmi (popravde, nie iba s nimi??) po večeroch opekať slaninku. Spomínam na tie roky rád a s nehou a dnes si uvedomujem, že tu niekde sa začala rodiť moja láska k prírode. Krásu prírody v ponímaní už „skoro dospeláka“, jej jedinečnosť a nepostrádateľnosť pre ľudstvo, to som precítil opäť o ďalších niekoľko rokov neskôr už s občianskym preukazom vo vrecku, ale tiež ešte na Spiši, keď sme s kamarátmi absolvovali viac – menej pravidelne v nedeľu, namiesto inej dopoludňajšej „činnosti“, svoje cyklistické výpravy po Spiši. Chcem tým povedať, že **všade na svete sa môžete cítiť dobre, výborne, môžete tam mať vynikajúco zaplatenú prácu, bohatstvo, môžete tam mať kamarátov, kamarátky, dokonca aj najbližších, ale domov, rodný kraj, ten máte vždy iba – JEDINÝ.** Ak je tomu inak, potom je niekde chyba – vo vás samotných. Opäť k vašej pôvodnej otázke: nemôžem menovať jedno jediné pohorie. Ukrivdil by som tým mnohým krásnym kútom Slovenska. Ale aj lokalitám za hranicami našej vlasti. Veď len **naše Tatry a je jedno ktoré – sú fantastické a jedinečné.** A čo potom Fatry? A opäť je jedno ktorá z nich. Každý deň ich obdivujem z vlastného dvora a neviem sa tými pohľadmi nabažiť. Nie, zostanem pri konštatovaní, že milujem prírodu a cítim sa tam doma.

8. Ste spoluzakladateľom Seniorskeho klubu pri PKT Diviaky. Prečo ste sa rozhodli založiť tento klub?

SH: Ako vám to „len tak, z hlavy“ povedať? V roku 2005 som odišiel, ako sa hovorí do dôchodku. Aj som sa obával, čo to so mnou urobí, ale ten „proces“ prebehol ku podivu veľmi hladko a radostne. Aby som sa takpovediac „prihlásil“

ku svojej novej komunite, zašiel som sporadicky aj do nášho Klubu dôchodcov v Turčianskych Tepliciach. Niekoľko krát som im premietol aj audiovizuálne pásma z mojich výprav do zahraničných, vyšších hôr, no keď som počul niektoré ponosy, aké majú starší ľudia problémy vôbec sa pohybovať pochopil som, že musím niečo pre to urobiť, niečo ponúknuť. V januári, presnejšie 12. januára 2013 sa vybrala štvorica, **by som povedal „takmer“ rovesníkov na Lietavský hrad.** Ešte v Lietavskej Lúčke nikto z nich netušil, že sa tam udejú prevratné udalosti. Keď sme si navzájom vymieňali gratulácie k novému roku 2013, to príjemné, aj keď mrazivé počasie zrejme spôsobilo, že jedného z tejto štvorice (môžete kľudne aj hádať ktorého) napadlo **zaželať našej štvorici ešte veľa takýchto**

vychádzok v tejto „spoločnosti“, za aspoň približne rovnakého počasia a to nie iba v roku 2013. To bol **zárodok vzniku SENIORKLUBU PKT Diviaky.** O pár dní sme si vyšli na Malinné, potom na Likavský hrad a tam sme dohodli, že **16. februára 2013** sa vyberieme do Rajeckých Teplíc a cez Skalky 778m do Lietavskej Svinnej, kde, v už nami „odskúšanej“ útulnej **krčmičke Pod Hradom oficiálne založíme SENIORKLUB** so všetkým čo k tomu treba. Táto štvorica v zložení **Marietka Bernátová** z Priekopy, **Jožko Stiegel** z Banskej Bystrice a **Lacko Smolen** z Hornej Štubne zároveň zvolili štvrtého člena skupiny **Dca Štefana Hudáka, za prezidenta SENIORKLUBU PKT Diviaky,** ktorý, netušiac aké povinností ho čakajú súhlasil.

9. Obyvatelia Turčianskych Teplíc určite neprehliadli projekt Seniorskeho klubu "Hrady a zámky Slovenska" Mohli by ste nám ho bližšie predstaviť?

SH: Členom SENIORKLUBU PKT Diviaky sa **v roku 2013** mimoriadne osvedčil **Projekt HRANIČNÉ TROJMEDZIA SLOVENSKA,** keď šiesti naši seniori navštívili všetkých päť hraničných trojmedzí, ktorými disponuje Slovenská republika. Náš SENIORKLUB je síce početne malý, iba 14-16 „kusov“, ale napriek veku svojich členov životaschopný a agilný. My už tomu naozaj aj veríme že **„iba človek ktorý sa pohybuje, naozaj aj žije“** a tak, aby sme mali pred sebou nejaké, nazvem to povinností, opäť sme si ich vymysleli –

Projekt HRADY A ZÁMKY SK. Tentoraz už je to však záležitosť strednodobá, objektov, ktoré chceme navštíviť, máme totiž v zozname spolu 114. Niektorí z nás v roku 2014 absolvovali návštevy až 99 hradov, pomníkov dávnej histórie ľudí, čo na našom území žili pred stovkami rokov (manželia Bugošovci z Martina), v priemere to bolo cca 85 hradov na člena. Diviacki SENIORI realizovali v roku 2014 celkom 82 výjazdov za Hradmi a budete sa možno čudovať štatistike: činí to spolu 1036 km pešo s prevýšením 20680 metrov. To však nie je všetko: viceprezidentka SENIORKLUBU Marietka Bernátová spočítala a toto číslo by som ani nezverejňoval (ak by sa to dozvedel minister Počiatek, zruší nám cestovanie grátis) – nuž verejnou dopravou diviacki SENIORI precestovali v roku 2014 spolu 20560 km (vlak + autobus). **Celkovo turisti PKT Diviacky zrealizovali v roku 2014 viac ako 200 výjazdov** za krásami Turčianskej, ale aj Slovenskej prírody, stavebných objektov našej histórie, ale boli aj na skusoch organizátorskej virtuozity iných slovenských Klubov.

10. Zdolaním "Alpskej trojkoruny" sa Vám splnil turistický sen. Máte ešte nejaký nesplnený?

SH: Áno, absolvovanie „Alpskej Trojkoruny“ bolo jedným z mojich mnohých životných snov. A podarilo sa mi veľa z nich aj naplniť. **Považujem sa za šťastného človeka.** Naozaj. Od svojho terajšieho „zamestnávateľa“ (Sociálna poisťovňa-hi-hi) dostávam pravidelne určitú množinu evríkov tak, ako mnohí súkmeňovci, čo sa celý život živili iba a len prácou vlastných rúk. V mojom mestečku, v Turčianskych Tepliciach ma s pohárikom v ruke v krčme nevideli už strašne dlho, nikto ma nevidel ani s cigaretou v ústach, žijem v našom rodinnom dome s dcérou a jej rodinkou (ach tie energie???) a tak – napriek tejto neveselej dobe nesťažujem sa, neplačem. Cítim sa, aspoň relatívne zdravým, mám svojho koníčka, čoby koníčka, je to poriadny, zdatný „konisko!! Som však realista a nevyrábam si už ďalšie „sny“. Hovorím skôr o želaniach: snád zdravie pre najbližších, dcéru Soňku, zaťa Róberta a vnuka Robka. Aj synovi Števi, ktorý žije iba cca 1200 metrov severnejšie odo mňa nech sa darí, nech je zdravý a nech žije pokojný život. A ja **so svojimi turistickými priateľmi z PKT aj SENIORKLUBU?** – nuž použijem aj v tomto prípade moje krédo: **„...je lepšie sa vo vrchoch zodrať, než doma zhrdzaviť...“** Takže tak. Aj vašim čitateľom prajem iba krásne slnečné dni a ak už mám tu príležitosť, tak vás aj pozvem medzi našu diviacku turistickú komunitu. **Príďte s nami na niektoré z našich turistických podujatí.** Sme mierumilovní (teda drvivá väčšina z nás), veselý, primerane zdatný, slušný a prajný kolektív. Určite sa medzi nami budete cítiť dobe a udomácnite sa tu. Dovidenia, niekde na horách.

Dca Štefan HUDÁK, *majster turistiky*
Predseda PKT Diviacky

Rozhovor Márie Antalovej s predsedom PKT Diviacky pre Naše novinky číslo 8/2015. Apríl 2015.

Obr.1 Predseda PKT Diviacky Dca Štefan Hudák, majster turistiky pod Plaveckým hradom.
Obr.2 V auguste 2013 navštívili členovia SENIORKLUBU Hraničné trojmedzie SK-HU-UA v Malých Trakanoch.
Obr.3 SENIORKLUB na Trenčianskom hrade. Prvá s pravej strany viceprezidentka SENIORKLUBU Marietka Bernátová necelé dva mesiace po operácii bedrového kĺbu???